

Він прагнув волі
Україні

**Комунальний заклад «Березнівська централізована
система публічно-шкільних бібліотек
Березнівської районної ради**

Березнівська центральна районна бібліотека

Він прагнув волі Україні

***Біобібліографічний нарис
(110-річчя від дня народження Тараса Бульби-Боровця)***

**91.9 : 63.3(4Укр – 4 Рів)
В 48**

Він прагнув волі Україні:біобібліографічний нарис / КЗ «Березнівська централізована система публічно-шкільних бібліотек», Березнівська центральна районна бібліотека . - Березне, 2018. – 28 с. : іл.

Біобібліографічний нарис «Він прагнув волі Україні» присвячений 110-й річниці з дня народження активного діяча українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновника УПА «Поліська Січ», генерал-хорунжого, борця за незалежність України у ХХ столітті Тараса Бульби-Боровця.

Видання містить інформацію про життя і діяльність знаменитого поліського отамана, а також бібліографічні відомості про книги, періодичні видання та інтернет-ресурси.

Призначене для широкого кола читачів, бібліотечним працівникам, учням, студентам, всім, хто цікавиться історією рідного краю.

Підготували : Гурин В.П., Андрощук Л.В., Гурин О.І.
Відповідальний за випуск: Гарбар Л.А.

© Березнівська центральна районна бібліотека, 2018

У К Р А Ї Н А
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА РАДА
Сьоме скликання
(П'ятинадцята сесія)
Р І Ш Е Н Н Я

від 22 грудня 2017 року

№ 845

Про оголошення 2018 року у Рівненській області Роком Тараса Бульби-Боровця

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», за погодженням з постійними комісіями обласної ради, обласна рада

в р і ш и л а :

1. Оголошити 2018 рік у Рівненській області Роком Тараса Бульби Боровця – діяча українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновника УПА «Поліська Січ», генерал хорунжого.

2. Звернутися до Верховної Ради України щодо оголошення 2018 року – Роком Тараса Бульби Боровця – діяча українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновника УПА «Поліська Січ», генерал – хорунжого.

3. Рівненській облдержадміністрації:

- розробити та, за погодженням з постійною комісією обласної ради з питань гуманітарної політики, затвердити план заходів з відзначення в області 110-річчя з дня народження Тараса Бульби-Боровця;

- утворити організаційний комітет та, за погодженням з постійною комісією обласної ради з питань гуманітарної політики, затвердити його склад;

- при внесенні змін до обласного бюджету на 2018 рік передбачити кошти на фінансування заходів з відзначення в області Року Тараса Бульби-Боровця.

4. Рівненській міській раді:

- рекомендувати при внесенні змін до міського бюджету на 2018 рік розглянути можливість передбачити фінансування встановлення пам'ятника Т. Бульбі-Боровцю в м. Рівне.

5. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань гуманітарної політики.

Голова ради

М.М. Драганчук

Передмова

*Ой не журися, рідная мати,
Ще нам не кінець,-
За рідну волю кличе до болю
Бульба Боровець.
Семен Лантух-Кандиба*

Серед відомих діячів визвольного руху України ХХ століття виділяється постать Тараса Бульби-Боровця. Його військова діяльність як представника Уряду Української Народної Республіки у екзилі - невід'ємна частина історичного процесу утвердження Української Держави.

Він був легендарним лідером у роки Другої світової війни, творцем перших військових загонів Української Повстанської Армії. Однак його внесок у національно-визвольні змагання українського народу ще й досі належним чином не поцінований. І то не лише за браком історичних документів, але й через перекручування і замовчування окремими політичними силами та істориками конкретних фактів, а інколи й через суб'єктивні висновки, які не ґрунтуються а історичній правді.

Тим часом Тарас Боровець є прикладом святого служіння Україні. Це підкреслює переважна більшість тих, хто його знав. У цьому переконані і його односельчани, з якими я спілкувалася особисто.

У житті він торував свій шлях самостійно. Родина Боровців була багатодітною, Тарас був дев'ятим у сім'ї, тож уже в чотирнадцять років йому довелося піти на самостійний заробіток. Наймитував у поляка Шрамка, трудився робітником на кам'яному кар'єрі в селі Мочулянка, згодом - діловодом у маєтку Якубовських у селі Яцьковичі нинішнього Березнівського району. Будучи від природи кмітливим і допитливим, постійно займався самоосвітою. Коло його знайомих складалося переважно з патріотично налаштованих земляків-поліщуків.

Національна свідомість Тараса Боровця формувалася із дитячих років. За переказами, один із його предків воював у війську гетьмана Івана Мазепи. Старший же брат воював у Діючій армії УНР під проводом Симона Петлюри. Тож Тарас замолоду задумувався над непростим, часто трагічним минулим України, намагався для себе визначити ідеал побудови державного життя Вітчизни. І схилився до концепції державотворення Симона Петлюри, до платформи уряду УНР.

Тарас Боровець органічно поєднав у собі таланти журналіста, письменника, дипломата, розвідника, військового діяча, державника з могутнім аналітичним мисленням. Ця постать ще чекає свого неупередженого і ретельного дослідника.

(із книги А.Куц «Тарас Бульба Боровець засновник і організатор УПА»)

Тарас Бульба-Боровець — організатор УПА

*«Армія без держави — це те ж,
що і держава без армії. В одному
й другому випадку, особливо на
етапі становлення, одна існуюча
сама по собі структура, як і друга,
приречена на неуспіх».*

Т.Бульба – Боровець

Українська історія знає багатьох діячів, які з'являлися на поверхню буремного політичного життя під час лихоліття воєнного часу. До них належить і Тарас Боровець, який стояв біля витоків УПА. Хто він був насправді: бандит чи герой, талановитий чи анархічний отаман?

Тарас Дмитрович Боровець (Тарас, Ристриченко, Байда, Бульба Тарас) народився 9 березня 1908 року в селі Бистричі Березнівського району на Рівненщині. Сім'я була багатодітною (дев'ятеро дітей) та малоземельною. У дитинстві за схожий на картоплину ніс, старші діти прозвали Тараса «Бульбою». «За цю зневагу, — писав перегодом Боровець у книжці «Армія без держави», — я дуже гнівався і суворо відбивався. Коли ж у школі прочитав гоголівського «Тараса Бульбу», то почав своїм ім'ям гордитися».

Дитинство і юність його минули під впливом розповідей діда Уляна про трагічну історію України, про прадіда, котрий виступив разом з Мазепою на боці Карла XII проти жорстокого Петра I.

Не маючи змоги навчатись у школі через скрутне матеріальне становище сім'ї, Тарас Боровець наполегливо займався самоосвітою. Багато читав, цікавився політикою. Доречно сказати, що ситуація на тогочасному Поліссі дуже сприяла політизації людей. Після революції та громадянської війни величезні маси населення були буквально кинені у вир політичного життя. На Поліссі з'явилося багато партій, спілок, угруповань. Сприяло цьому також і те, що населення Полісся й Волині, особливо селянство, було православним. На думку ряду дослідників, православ'я порівняно з католицизмом є демократичнішим, сприяє розвою політичного плюралізму.

Розмаїття думок і поглядів не могло не торкнутися і Тараса Боровця. Вирішальну ж роль у залученні його до політики відіграв сотник Василь Раєвський. Він у 1932 році познайомив Боровця з полковником колишньої армії УНР Іваном Литвиненком.

Познайомившись із Боровцем, полковник Литвиненко розгледів у ньому організаторські здібності й залучив до виконання своїх завдань. Саме за його дорученням Тарас декілька разів нелегально переходив кордон з СРСР. Там він на власні очі побачив організований більшовиками голодомор українського народу. Свої враження від побаченого Тарас Боровець описав у творі в п'яти томах — «Людоїди». Його було опубліковано під псевдонімом «Ристриченко».

У цей же час, за порадою полковника Литвиненка і за допомогою сотника Раєвського, майбутній отаман засновує невелику підпільну організацію під назвою «Українське Національне Відродження», яку сам і очолив. Слід зазначити, що ніяких архівних матеріалів чи згадок учасників цих подій щодо існування такої організації немає. Відсутні й документальні підтвердження з боку польської поліції, яка надзвичайно ретельно фіксувала діяльність будь-яких політичних сил на терені, маючи при цьому широку мережу шпигунів і провокаторів. Водночас польська поліція відзначила приналежність Тараса Боровця до ОУН. У червні 1934 року українські націоналісти вбили польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перацького. Прокотилася хвиля арештів.

Захопила вона і Тараса Боровця. Крім зв'язків з ОУН, на суді йому було інкриміновано написання книги антипольського спрямування „Пан депутат у Сеймі”. У ній він висміяв польську парламентську «демократичну» систему. Були у книжці також наскоки на високих посадових осіб. За це Боровця кинули на три роки в концентраційний табір у Картузькій Березі.

Там він познайомився з багатьма відомими націоналістами, людьми різних політичних поглядів. Дружба з деякими тривала довгий час, як це мало місце з Іваном Міtringою.

За зразкову поведінку Боровця звільнили достроково навесні 1935 року.

З осені 1935-го до зими 1937-го він займався організацією роботи кам'яного кар'єру в с. Карпилівці. Працюючи в Карпилівці став фундатором будівництва місцевої церкви Різдва Пресвятої Богородиці.

Проте утиски і переслідування з боку польських властей не припинялись. Узимку 1937 року йому було заборонено жити у прикордонній зоні й наказано переїхати вглиб Польщі. Боровець переїздить до Варшави. Польсько-німецька війна застала його у столиці Польщі. Там він стає свідком напливу втікачів із Західної України, яка у вересні 1939 року опинилась під контролем Червоної Армії.

Деякий час Тарас Боровець працює у Варшаві в допомоговому комітеті. Проте через напружені стосунки з керівництвом він залишає допомоговий комітет і переїздить до Кракова.

Заснування власного виробництва (у Кракові вугільного — за одними джерелами, за іншими — у Холмі — виготовлення ікон) вказує на те, що майбутній генерал-хорунжий відійшов від активної участі в політичному житті.

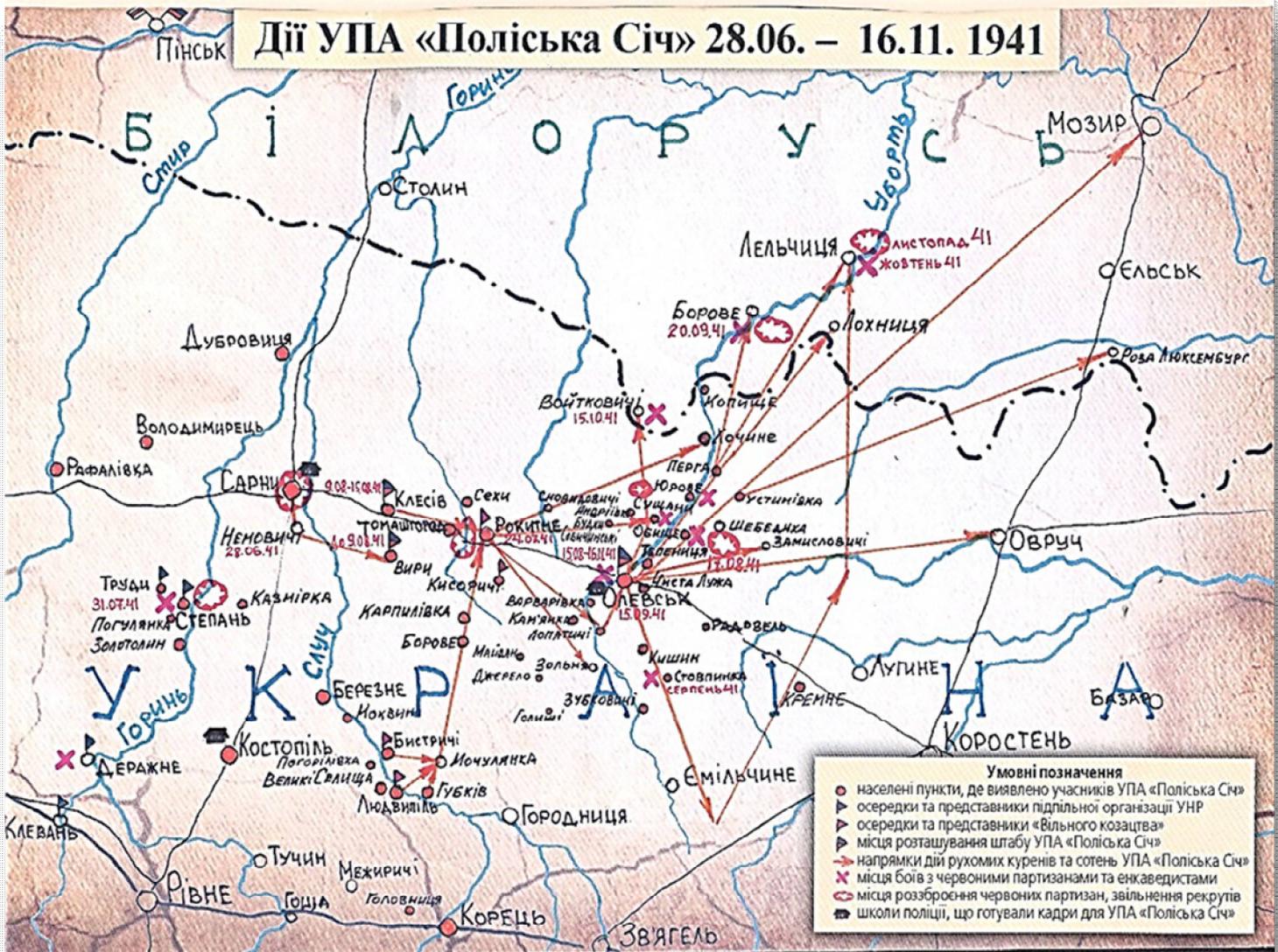
1 серпня 1940 року він разом з Валентиною Кульчинською, дочкою отця Євгена Кульчинського з Дермані — відомого діяча визвольних змагань 1917-1920 років, з допомогою полковника Литвиненка переходить кордон між Німеччиною і Радянським Союзом. За кілька днів блукань лісами й болотами Тарас Боровець таємно добирається до хати жителя хутора Погулянки, що біля містечка Степань, Кудрі Григорія Михайловича. До кінця вересня він нелегально залишався у нього. Кудря залучив до виконання доручень Боровця своїх знайомих і родичів.

Деякі німецькі документи свідчать про організаційну роботу, яку проводив на Поліссі майбутній отаман у передвоєнні роки.

В 1939-41 рр. під час більшовицької окупації продовжував роботу по організації націоналістичного підпілля на Поліссі і Волині. На початку німецько-радянської війни 1941-45 рр. Бульба-Боровець сформував і очолив партизанські віділи Поліської Січі в м.Олевську. У час перебування його в Олевську місто набрало характерних міських рис. Він приділяв увагу не тільки військовим справам, але, як високодуховна людина, цікавився церковним питанням. За сприяння Т.Бульби було відремонтовано архітектурну пам'ятку – Свято-Миколаївський храм, збудований ще в 1596 році.

Карта перебування і боїв бульбівців на території Полісся і Білорусії

Т.Бульба-Боровець на сторінках періодичних видань

1. Бульба-Боровець Т. Армія без держави (уривки з книги Тараса Бульби Боровця) [Текст] / Т. Бульба-Боровець // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2008. - №9/7 берез./ - С. 7.
2. Боровець Б. Сторінками прочитаного життєпису / Б. Боровець // Вільне слово : Громадсько-політична газета. - 2016. - №5/28 січ./ - С. 6
Рец. на кн.: Ольховський І. Засновник УПА (1941-1943). Сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця / І. Ольховський. - К., 2015 .Про книгу київського письменника Івана Ольхоського "Засновник УПА (1941-1943). Сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця"
3. Боровець В. Тарас Бульба-Боровець та відродження українського козацтва на Поліссі: Маловідомі факти до біографії: До 100-річчя від дня народження / В. Боровець // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N21/22/ 23 лютого. - С. 2-3
4. Бухало Г. Останні роки життя славного сина землі поліської: До 25-річчя від дня смерті Тараса Бульби-Боровця [- генерал-хорунжого, організатора і першого командира УПА] / Г. Бухало // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2006. - №19/12 трав./ - С. 3
5. Васильчук С. Отаман Олевської республіки: До 100-річчя Т. Бульби-Боровця / С. Васильчук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N81/ 16 липня. - С.
6. Волинь, Галичина і Поділля вшанували засновника УПА Тараса Бульбу-Боровця [, уродженця с. Бистричі Березнівського району] // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2008. - №11/14 берез./ - С. 5
7. Гайбонюк В. Історична довідка про Тараса Бульбу-Боровця [-генерал-хорунжого, організатора і першого командира УПА] / В. Гайбонюк // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2009. - №9/6 берез./ - С. 9
8. Гайбонюк В. Слава великому сину Полісся! / В. Гайбонюк // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2008. - №13/28 берез./ - С. 11

У міському Палаці культури Рівного відбувся тематичний вечір "Зродились ми великої години...", приурочений 100-річчю від Дня народження командувача УПА "Поліська Січ" Тараса Бульби Боровця

9. Джигирей О. Волинь, Галичина і Поділля вшанували засновника УПА Тараса Бульбу-Боровця / О. Джигирей // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2008. - №10/14 берез./ - С. 1,7

8 та 9 березня 2008 року за сприяння Рівненської ОДА та обласної організації УНП на Рівненщині відбулися урочистості до 100-річчя з Дня народження засновника та головного командира УПА Тараса Бульби-Боровця

10. Желінський П. Вояк УПА поетизував боротьбу за Україну / П.Желінський // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2018. – N11/ 13 лют.. - С. 2

11. Желінський П. 100-річчя [Бульби-Боровця Т.] Бистрицького отамана армії без держави має стати Всеукраїнським / П.Желінський // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - N59/ 30 травня. - С. 2

12. Колодяжний М. Пам'ятають земляка у Бистричах / М. Колодяжний // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2008. - №11/14 берез./ - С. 5

Про вшанування пам'яті земляка, генерал-хорунжого УПА "Поліська Січ" Тараса Бульби Боровця у с. Бистричі Березнівського району

13. Куц А. Бойовими дорогами Бульби-Боровця: До 100-річчя з дня народження / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N27/ 5 березня. - С. 3

14. Куц А. Правда про отамана / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2015. - N 64/8 верес./ - С. 4

Про історичні дослідження у тісній співпраці з науковцями, істориками викладені у книзі А. Куц "Тарас Бульба- Боровець - засновник і організатор УПА"

15. Куц А. Слава тобі, отамане! / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2014. - N 37/27 трав./ - С. 2

Пам'ять - згадка про визначну роль Т. Бульби- Боровця в українському Русі опору в роки Другої світової війни

16. Куц А. Переговори Тараса Бульби-Боровця з Гансом Кохом / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - N35/ 28 березня. - С. 2.

Про діяльність УПА в 1943 році

17. Куц А. Архівний фонд Тараса Бульби-Боровця під номером 2887 / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - N131/132. - С. 3.
18. Куц А. Державний Центр УНР у вигнанні і Тарас Бульба-Боровець / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2018. - N11/13лют. - С. 2
19. Куц А. Запалили смолоскипи / А. Куц // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2011. - N 64/65/ 27 трав./ . - С. 2
Про вшанування пам'яті генерал-хорунжого, командувача УПА Т. Бульби- Боровця в Березному
20. Лисанець М. Був місяць вересень / М. Лисанець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - N 63/23 серп./ . - С. 4
Згадки про видатного діяча української історії - Тараса Бульбу-Боровця, та бій біля села Вілля
21. Ольховський І. Бульба-Боровець. Намагався берегти кожна нашу душу / І. Ольховський // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2013. - №10/15 берез./ . - С. 7
22. Омелянчук І. І книги, писані рукою отамана... // Вісті Рівненщини. – 2005. – 13 лип. (№ 51). – С.2.
Про відкриття в Березному єдиного в Україні пам'ятника легендарному отаману „Поліської Січі”Тарасу Бульбі-Боровцю та про передачу до Рівненського обласного державного архіву публіцистичної спадщини Бульби-Боровця, яка зберігалась в Мюнхенському будинку письменника Юрія Семенка.
23. Рачок П. Вшанували пам'ять Тараса Бульби-Боровця / П. Рачок // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2006. - N45/46/ 20 травня. - С. 1
24. Рудик Л. Він прагнув волі України: До сторіччя з дня народження [Т.Бульба-Боровець] / Л. Рудик // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N34/35/ 22 березня. - С. 2
25. Славетний земляк: До 100-річчя з дня народження Тараса Бульби-Боровця // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2008. - №8/22 лют./ . - С. 1,15

26. Сосновчик О. Тарас Бульба-Боровець у спогадах земляків / О. Сосновчик // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2015. - № 64/8 верес./ - С. 4-5

Розповідь-спогад старожилів, родичів, які висвітлюють особистість Тараса Бульби-Боровця, великого борця за свободу і незалежність нашої батьківщини, який народився 9 березня 1908 року у селі Бистричі Березнівського району

27. Спогади про отамана [Тараса Бульбу Боровця Ганни Чуприни мешканки села Погулянка Сарненського району] // ВОЛИНЬ : Обласний народний часопис. - 2007. - №13/30 берез./ - С. 9

28. Табаков С. Вшанували пам'ять земляка [командира УПА Т. Бульби-Боровця. Село Бистричі Березнівського району] / С. Табаков // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2006. - №36/37/19 трав./ - С. 4

29. Тарасюк Н. Тарас Бульба зупиниться у Дубні / Н. Тарасюк // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2012. - №3/13 січ./ - С. 3

У Дубні з ініціативи міського голови Василя Антонюка з'явиться пам'ятник гоголівському герою Тарасові Бульбі. Скульптурний проект створив скульптор В. Шолудько

30. Ткачук В. Повертайся, сину: 99 років Т. Бульбі-Боровцю: [Пісня] / В. Ткачук // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2007. - №27/28/ 10 березня. - С. 1

31. Шахрай О. Недосліджена сторінка життя / О. Шахрай // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2008. - №11/14 берез./ - С. 1

Про проведення "Свічі пам'яті" у Літературному музеї Уласа Самчука у Рівному з нагоди 100-річчя від дня народження отамана "Поліської Січі" Тараса Бульби-Боровця

32. Ярмолюк Н. Пам'ять і спокута Батьківщини: До 100-річчя з дня народження Т. Бульби-Боровця / Н. Ярмолюк // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - №31/32/ 15 березня. - С. 2

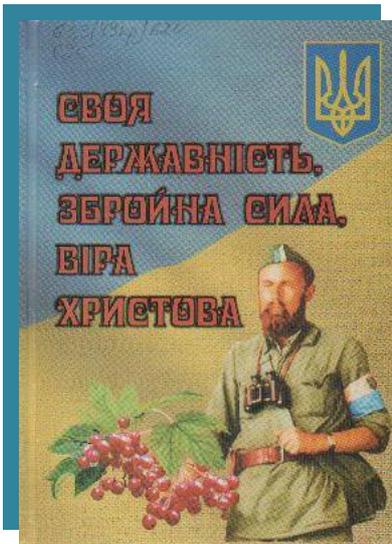

Електронні ресурси про Т.Бульбу-Боровця в повнотекстовій базі даних «Краєзнавство»

1. Безпалько П. Бульба-Боровець - засновник УПА : знаний в українській діаспорі Юрій Семенко був знайомий з Т. Бульбою-Боровцем [Електронний ресурс] / П. Безпалько. - Електрон. текст. дані
Розповідь про одного із перших організаторів збройної боротьби проти окупантів на Поліссі Тараса Бульби-Боровця
2. Боровець Б. Поліссям народжене слово [Електронний ресурс] : Літературні портрети / Б. Боровець. - Електрон. текст. дані. - Рівне : Волинські обереги, 2012
3. Боровець В. Тарас Бульба-Боровець та відродження українського козацтва на Поліссі : маловідомі факти до біографії : до 100-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / В. Боровець. - Електрон. текст. дані : // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N21/22/ 23 лютого. - С. 2-3
4. Жданюк А. Останній бій Тараса Бульби [Електронний ресурс] / Літературний запис С. Пінчука. - Електрон. текст. дані .
5. Куц А. Бойовими дорогами Бульби-Боровця : до 100-річчя з дня народження [Електронний ресурс] / А. Куц. - Електрон. текст. дані // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2008. - N27/ 5 березня. - С. 3
6. Куц А. Листи поліського отамана [Електронний ресурс] / А. Куц. - Електрон. текст. дані .
7. Сосновчик Л. А. Тарас Бульба - Боровець у спогадах односельчан [Електронний ресурс] / вчитель історії Бистрицького НВК. - Електрон. текст. Дані. - 2008. - Б. ц.
Як це було насправді? [Електронний ресурс] : Про один досі невідомий епізод з біографії Тараса Бульби-Боровця. - Електрон. текст. дані. Електрон. граф. дані.

Книги про Т.Бульбу-Боровця

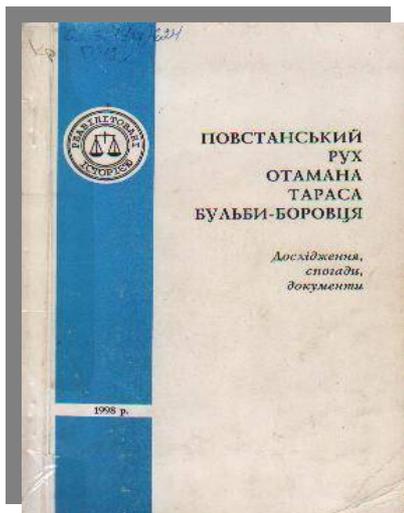
Своя державність, збройна сила, віра Христова : матеріали німецького архіву командувача УПА Тараса Бульби-Боровця / упоряд. А. В. Куц. – Рівне : Волинські обереги, 2010. – 212 с.

В книзі вперше в Україні друкується частина літературної спадщини (німецький архів) Тараса Бульби-Боровця, військового і політичного діяча, Головного командира УПА, генерала-хорунжого.

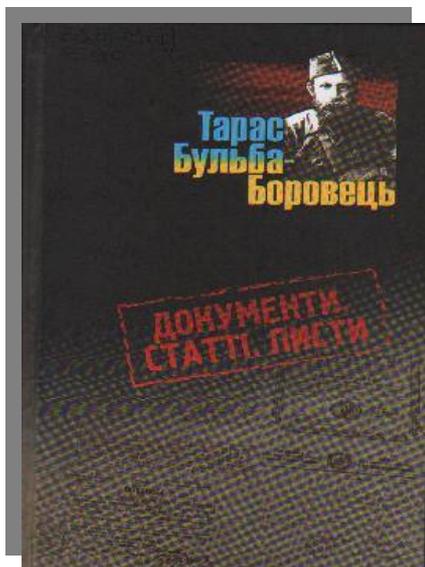
Куц А.В. Тарас Бульба-Боровець, засновник і організатор УПА. Документальний нарис. – Рівне, 2015. – 52с.

Багаторічна дослідниця життя і діяльності Тараса Бульби-Боровця пропонує читачам власне бачення повстанського руху знаменитого поліського отамана.

Повстанський рух отамана Тараса Бульби-Боровця: Дослідження, спогади, документи. – Рівне: «Азалія», 1998. – 182с.

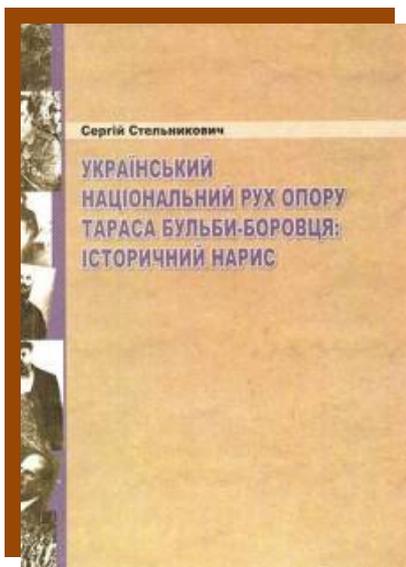
До збірника увійшли матеріали досліджень, що їх проводили науковці, спогади учасників подій та документи. Вміщено також одну з друкованих праць Т.Бульби-Боровця – «Збройна боротьба України».

Тарас Бульба-Боровець. Документи. Статті, Листи. – К.:ПП Сергійчук М.І., 2011. – 816с.

Книга містить протоколи допитів НКВС, агентурні донесення, інформаційні листи, інструкції з організації повстанського підпілля, листівки і накази, підписані отаманом «Поліської Січі», а також повідомлення радянських партизанів, польських і німецьких спецслужб, спогади німецьких дипломатів та радянських офіцерів, котрі вели переговори з отаманом. Йдеться також і про складні взаємостосунки різних гілок повстанського руху, і про ретельні пошуки порозуміння з боку Бульби-Боровця

. Книга розкриває погляди Бульби-Боровця на «польське питання», з чого випливає: командир «Поліської Січі» був супротивником будь-яких розправ із мирним населенням, незалежно від національності, і закликав до такого ставлення.

Стельникович С. Український національний рух опору Тараса Бульби-Боровця : іст. нарис / Сергій Стельникович. – Вид. 2-е, випр. і допов. – Житомир : Полісся, 2010. – 392 с.

У монографії на основі широкої джерельної бази висвітлюється цілісна картина історії українського національного руху опору Тараса Бульби-Боровця (діяча українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновника УПА «Поліська Січ»), його ідейно-політичні засади та практична військова діяльність.

Автор усебічно аналізує основні етапи повстанської боротьби бульбівських збройних формувань, розкриває їх взаємозв'язки з іншими гілками українського національного руху опору та військові і дипломатичні відносини із зовнішньополітичними силами Другої світової війни. Значна увага в дослідженні присвячена програмним засадам діяльності руху Т. Бульби-Боровця, його соціальному змісту, видавничій діяльності тощо.

Ольховський І. Засновник УПА (1941-1943). Сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця : науково-публіцистичне видання. – К.: «Гарт», 2015. – 335 с.

Хто такий Тарас Бульба-Боровець: національний герой чи самозакоханий отаман-анархіст? Державник-організатор українського війська, який діяв від імені уряду УНР на вигнанні, чи «платний агент німецької розвідки»? Скільки вояків налічували його партизанські підрозділи? Хто були його командири?

Чи брали вони участь в антипольських акціях на Волині у 1943 році? Чому бульбівські повстанські відділи не об'єдналися з бандерівськими? Що пов'язує поліського отамана з німецьким спецпідрозділом СС Ягдфербанд-Ост? На ці та багато інших запитань намагається дати відповідь автор цієї книги. У гострій полеміці із очорнителями-фальсифікаторами та вибілювачами-глорифікаторами життєдіяльності Тараса Бульби-Боровця він на підставі доступних і недоступних для широкого кола читачів архівних матеріалів,

свідченнях очевидців, спогадах учасників подій відтворює максимально правдивий його образ.

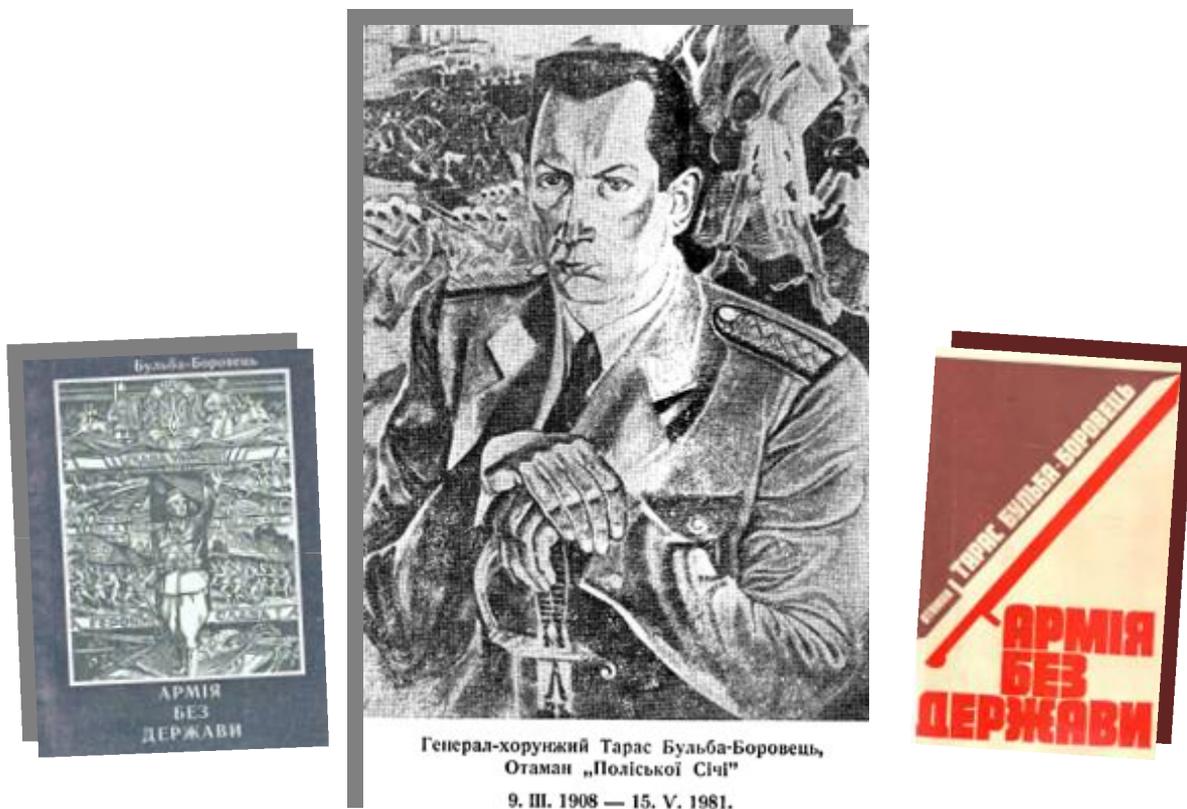
Опанасюк О. Січ Тараса Бульби в Олевську: В спогадах, документах, свідченнях. — Житомир: Пасічник М. П., 2008. — 436 с.

Бульба Тарас // Енциклопедія сучасної України. Т.3. – К., 2004. – С. 586, 587.
Подана стисла біографія громадсько-політичного і військового діяча. Наведені основні віхи політичної та військової кар'єри Тараса Бульби-Боровця.

Грицак Я. Партизанський і повстанський рухи // Нарис історії України. – К., 1996. – С. 244-248.

Твори Тараса Бульби-Боровця

Бульба-Боровець Т. Армія без держави. – Л.: Поклик сумління, 1993. – 166 с.

Бульба-Боровець Т. Армія без держави. Слава і трагедія українського повстанського руху. – Вінніпег, 1981. – 324 с.

Бульба-Боровець Т. Кредо революції: Короткий нарис історії, ідеологічно-моральної основи та політична платформа Української Народної Революційної Армії // Сучасність. – 2002. - № 11. – С. 73-83.

Бульба-Боровець Т. Україна і жиди: [автор обґрунтовує свої погляди на відносини між українським та єврейським народами, виступає проти антиукраїнської кампанії сіоністської преси] // Персонал плюс. – 2006. – 10-16 листоп. (№ 45). – С. 6-7.

Нагороди Т.Бульби-Боровця

13 вересня 2011 року в Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулася передача нагород відомого українського військового і політичного діяча отамана Тараса Бульби-Боровця. Їх з Канади передала на Батьківщину племінниця командира УПА Марія Лантух

Вшанування пам'яті

У 2005 році у м.Березне відкрито перший в світі пам'ятник генерал-хорунжому Української Повстанчої Армії “Волинська Січ” Тарасу Бульбі-Боровцю. Взято на державний облік та під державну охорону розпорядженням голови державної обласної адміністрації №514 від 18 грудня 2009 року

Могила Тараса Боровця на
православному кладовищі в Саут-
Баунд-Бруку (США)

Могила
основоположника
УПА Т.Бульби-
Боровця на гробках
православного
собору у Нью-Йорку

ОСНОВОПОЛОЖНИК УПА
ОТАМАН
ТАРАС
БУЛЬБА-БОРОВЕЦЬ
1908 — 1981

Меморіальна дошка Тарасу Бульбі-Боровцю у
його рідному селі Бистричі (Березнівський
район)

У селі Бистричі народився
ТАРАС ОМІТРОВИЧ БОРОВЕЦЬ
БІЛЬШЕ 19.03.1908 - 15.05.1981 рр.
український громадський
і військовий діяч,
ГЕНЕРАЛ-ХОРУНЖИЙ, ОТАМАН.
У роки Другої світової війни
організував українську пов-
станську Ярмію, Поліську Січ,
якою командував.

Барельєф поліського
отамана, Тараса Бульби
Боровця засновника УПА
«Поліська Січ» в Олевську

СЛАВА УКРАЇНІ
УПА
ПС
ТАРАС
БУЛЬБА-БОРОВЕЦЬ
1908 - 1981

У цьому будинку в серпні-вистопці 1941р.
розміщувався штаб УПА «Поліська Січ»
Встановлено до 100-річчя
з дня народження командувача УПА
«Поліська Січ» отамана Олевської республіки
Тараса Бульби-Боровця.
березень 2008р.

В цьому будинку у листопаді 1921 року
під час Другого зимового походу
розміщувався штаб
УПА Волинської групи
під командуванням
генерал - хорунжого Ю. Тютюнника
Встановлено до 95-ї річниці Олевського повстання
4 листопада 2016 р.

Пам'ятний камінь на місці майбутнього пам'ятника Тарасу Бульбі-Боровцю в Рівному (фотографія 2008 року)

Пам'ятний знак з нагоди 70-річчя проголошення Олевської республіки «Поліська Січ» під командуванням засновника УПА Тараса Бульби Боровця встановлено в Олевську на Житомирщині у 2011 році

Пам'ятний хрест на місці постюю штабу УПА «Поліська Січ» Тараса бульби Боровця у с.Труди Сарненського р-ну(встановлено 11 червня 2004 року)

БЕРЕЗНІВСЬКА МІСЬКА РАДА
13 сесія 6 скликання

РІШЕННЯ

від 30 листопада 2011 року

№ 167

Про звіт комісії щодо присвоєння Тарасу
Бульбі-Боровцю звання «Почесний
громадянин міста Березне» (помертно)

Керуючись статтями 26, 48 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Положенням про звання «Почесний громадянин міста Березне», затвердженого рішенням Березнівської міської ради № 225 від 13.03.2002 року, пунктом 2 рішення міської ради № 128 від 20 липня 2011 року «Про присвоєння звання «Почесний громадянин міста Березне», міська рада

в и р і ш и л а:

1. Інформацію комісії, створеної розпорядженням міського голови від 16 вересня 2011 року № 208 по вивченню питання щодо присвоєння Тарасу Бульбі-Боровцю звання «Почесний громадянин міста Березне» (помертно) прийняти до уваги (додається).
2. Присвоїти звання «Почесний громадянин міста Березне» (помертно) Тарасу Бульбі-Боровцю.
3. Текст даного рішення занести до Книги Почесних громадян міста.

Міський голова

О.Пилипака

Інтернет-ресурси про Т.Бульбу-Боровця

1. Тарас Бульба Боровець [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія : сайт. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki> . Тарас Бульба.– Назва з екрана.
2. Бухало Г. Син землі Поліської [Електронний ресурс]//ОУН УПА Легенда спротиву:сайт.-Режим доступу : <http://ounupa.national.org.ua/personalities/borovets.html>.-Назва з екрана.
3. Боровець Тарас Дмитрович [Електронний ресурс] // Інститут історії України: сайт.- Режим доступу: http://history.org.ua/uk/oun_upa/upa/6.pdf.- Назва з екрана.
4. Дзьобак В.В. Отаман Тарас Бульба- Боровець (штрихи до політичного портрета) [Електронний ресурс] //Інститут історії України:сайт. - Режим доступу: <http://history.org.ua/JournALL/Preprint/1995/3.pdf>.-Назва з екрана.
5. Тарас Бульба-Боровець [Електронний ресурс] // Український центр: сайт.- Режим доступу: <http://www.ukrcenter.com/Література/50082/>.- Назва з екрана
6. Ольховський І.Про трагічну долю дружини Тараса Бульби-Боровця [Електронний ресурс] // Українська правда, Історична правда :сайт.- Режим доступу: <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/11/15/139565/>.-Назва з екрана.
7. Тарас Бульба-Боровець: творець “Поліської Січі”, УПА й УНРА [Електронний ресурс] // Радіо свобода:сайт.-Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/949544.html> .- Назва з екрана.
8. Отаман Тарас Бульба-Боровець. Армія без держави. Слава і трагедія українського повстанського руху. Спогади [Електронний ресурс] // Старий Калуш: сайт .- Режим доступу : https://kalusz.io.ua/s217732/taras_bulba-borovec_armiya_bez_derjavi.-Назва з екрана
9. Грабовський С. Тарас Бульба – Боровець: біля витоків УПА [Електронний ресурс] //День:сайт.-Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/blog/istoriya/taras-bulba-borovec-bilya-vytokiv-upa>.- Назва з екрана
10. Тарас Бульба-Боровець: Україна і жиди [Електронний ресурс] //Нова Січ: сайт.- Режим доступу: <http://novasich.org.ua/index.php?go=News&in=view&id=1406> .- Назва з екрана.

11. [Сергійчук В. Тарас Бульба-Боровець. Документи. Статті. Листи.](http://chtyvo.org.ua/authors/Serhiichuk/Taras_Bulba-Borovets_Dokumenty_Statti_Lysty/) [Електронний ресурс] // Чтиво.Електронна бібліотека: сайт.- Режим доступу:
http://chtyvo.org.ua/authors/Serhiichuk/Taras_Bulba-Borovets_Dokumenty_Statti_Lysty/.-Назва з екрана.
12. Тарас Бульба-Боровець — організатор УПА[Електронний ресурс] //Поліська Січ:сайт.-Режим доступу:
<http://poliskasich.org.ua/?p=254> .– Назва з екрана.
13. Тарас Бульба-Боровець заснував УПА в 1941 році [Електронний ресурс] //Народний оглядач: сайт.-Режим доступу:
<https://www.ar25.org/article/taras-bulba-borovec-zasnuvav-upa-v-1941-roci.html> .
Назва з екрана.

Використані джерела:

1. «Генерал армії Без держави» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.zhitomir.info/post_1185.html – Назва з екрану
2. Тарас Бульба – Бровець [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uamodna.com/articles/taras-buljba-borovecj/> – Назва з екрану
3. Тарас Бульба –Бровець заслуговує на шану і добру пам'ять рівнян [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poliskasich.org.ua/?p=732> – Назва з екрану
4. Дзьобак В.В. Отаман Тарас Бульба-Бровець (штрихи до політичного портрета)[Електронний ресурс].–Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/Preprint/Preprint_1995_3/Preprint_1995_3.pdf
5. Куц А. Німецький архів Тараса Дмитровича Бульби-Боровця / А. Куц // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. – 2004. – № 15 /18 лют. / . – С.3.
6. Куц А. Бойовими дорогами Бульби-Боровця / А. Куц // Надслучанський вісник: громадсько-політична газета. - 2008. – № 27/ 5 берез./ . - С. 3.
7. Ярмолюк Н. Пам'ять і спокута Батьківщини / Н. Ярмолюк // Надслучанський вісник: громадсько-політична газета. - 2008. -№31/32/15 берез./ . - С. 2
8. Куц А.В.Тарас Бульба –Бровець, засновник і організатор УПА: док. нарис/ А.В.Куц.-Рівне:ЛапсюкВ.А.,2015.-50 с.
9. Ольховський І. Як виникла УПА / І. Ольховський. - Біла церква : Білоцерковська книжкова фабрика, [2017?]. - 32 с. : фот.

ЗМІСТ

Рішення Рівненської обласної ради («Про оголошення 2018 року у Рівненській області Роком Тараса Бульби-Боровця»).....	5
Передмова.....	6
Тарас Бульба-Боровець-організатор УПА (<i>біографічний нарис</i>).....	7-11
Тарас Бульба-Боровець на сторінках періодичних видань.....	12-15
Електронні ресурси про Тараса Бульбу-Боровця в повнотекстовій базі даних «Краєзнавство».....	16
Книги про Тараса Бульбу-Боровця.....	17-20
Твори Тараса Бульби-Боровця.....	21
Нагороди Тараса Бульби-Боровця.....	22
Вшанування пам'яті.....	22-25
Інтернет – ресурси про Тараса Бульбу-Боровця.....	26-27
Використані джерела.....	28

